

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse de 2 ori: Mercurea si Sambata, Făiea una data pe septemana. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl. v. a. Pentru tieri esterne 15 fl. sun. pe unu anu său 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatòria. Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie ad. de 10 vorbe mari său mici inserate se ceru 8 cr. Tacs'a timbrala e 30 cr. de fiacare publicare. Faradepunerea acestui pretiu inainte nu se voru mai primi publicar

Nr. 83.

Brasovu, 20. Octombrie 1862.

Anulu XXV.

MONARCHIA AUSTRIACA.

Rugamintea episcopului greco - neunitu.

(Urmare din Nr. tr.)

3. In casatorii amestecate, unde cununa clerulu uniu, candu una din cele doua parti se tiene de relegea neunita, jumata din tacs'a cununiei se se dea parochului partii neunite, carele si asia e lipsitu de o subsistinta cuvinita: ba ar fi mai bine, că in casatorii amestecate femeia se urmese totudeaua relegea barbatului, pentru ca chiamarea de doi parochi din confesiuni diverse in aceeasi familia, mai vertosu fiindu si sarmana, e forte ingreunatore.*)

4. Precumu la alte confesiuni, asi si la bisericele neunite clisierii (fetii) se fia scutiti de darea capului, că unii, carii intru intielesulu gratiòsei ordinatiuni guberniale esite din 9. Sept. a. 1825 Nru 8832 sub PP) se punu prin scirea deregatoriilor publice si cu totu dreptulu se numera intre sierbitorii neaparatu trebuintiosi ai bisericei si in aceeasi persona implinescu in biserica sierbitiu intreit, adica de clisieriu, că la tote bisericele, de clopotarii si de cursoru in locu de posta, carii naintéza fara nici o plata ordinatiunile regesci cate trebue se se publice din partea clerului la popore in bisericele neunite ale acestei diecese latite preste totu Principatulu.

5. Subsistint'a clerului se fia imbunatatita prin scutire de platirea contributiunii si de a vamii (de drumuri si poduri) dela averile proprii misicatore si nemisicatore; se fia totuodata insestratu cu mosii parochiale (portio canonica) recerute din laintru si din afara.

6. In fundulu regescu preotiloru se li se faca plati din casele alodiale; eara in fiscalitati din respeptivele casse dominale, cumu si din cele de confraternitate in locurile montanistice (pe la balsaguri), pe unde parochii nu se impartasiescu din aceleasi nicidecumu, ci numai clerulu altoru confesiuni, macaruca la aceleasi casse partea mai mare a sumelor de bani incurge dela neuniti, carii sunt mai numerosi; eara déca asia ceva nu s'aru poté castigá dela fisculu regescu, se se dea parochului actualu incai mosi'a din laintru si din afara trebuintiosa pentru locuint'a si nutrementu, pentru care inse apoi se nu faga dile de robota iobagésca, nici se platésca tacse.

7. Subsistint'a clerului se fia ajutata si prin scutirea de dieciuele, déca nu preste totu, celu puçinu in fundulu regescu, unde clerulu luteraniloru atatu celu

actualu catu si celu supernumerariu adica lipsitu de poporenii, trage dieciuelele din vinu, grâu, pâpusoiu, fasole si din totu felulu de legume nu numai dela poporenii sei sasi, ci si dela romani, ba tocma si dela parochii actuali ai acestora. Adeveratu că rugamintile coprinse sub punctele aratare la 5, 6 si 7, prin resolutiunea regesca citata mai susu sub XIII, intimata sub Nru gub. 11028 din 15. Noemvre an. 1824 au fostu dela preanaltele locuri denegate, nu inse absolutu, ci cu acelu adaosu, ca aceleasi nu s'ar pote a implini fara intervenire a dietei, si eata causa pentru care eu cutezu a recurge cu tota increderea, ca Incitele staturi si ordine, binevoindu a reflecta la aceleasi, parintiesce se dea ascultare rugamintii mai nainte denegate si se se indure a mangaié pe acestu cleru sarmanu, eara anume:

a) In catu pentru scutirea ceruta la p. 5 de a nu plati contributiune (biru) dupa averi nici vama de drumu, din acelu temei, ca din cuvintele respicate ale articulului 60 din a. 1791 „Relegea orientala neunita de ritulu grecesu, carea dupa legile acestei tieri pana acum s'a numeratu intre relegile tolerate etc.“ se poate incheié, că si cumu relegea neunita numai pana la acelu anu, in care s'a compusu acelu articulu, ar fi fostu nepriimita (nou recepta), eara de atunci incóce clerulu neunitu inca ar fi a se tracta că si clerulu relegiloru recepute, prin urmare ar trebui se fia scutitu si insestratu. Eara déca scutint'a acestui cleru de a nu plati dare dupa averi nu s'aru poté deduce din intielesulu disului articulu, aceleasi se se concéda parintiesce celu puçinu din acelu temei, din care s'a concesu scutirea dela darea capului, care fara indoiéla nu se va fi concesu din alta causa, decatu că se se ajunga preanaltulu scopu de a nainta cultur'a poporului prin unu cleru scutit de grijele susutinerii vietii sale. Preste acésta intinderea scutirei clerului inca si dela darea dupa averi se poate intempla si din acelu temei, ca poporulu concretu lui in cele spirituale este supus la forte multe servitii si prestatiuni, pentru ca elu pôrta tote sarcinele publice alaturea cu ceilalti locuitori ai acestei tieri, ale caroru cleruri sunt dotate (inzestrare); elu platesce contributiunea, cultiva cu mare sirguntia minele (baile) salinele, pôrta economia de campu si de vite nu numai in acestu Principatu, pre catu se poate afla locu de pasiune, ci tocma si in tieri straine, si tote acestea cu folosu forte insemnatoru, carele se revarsa preste toti ceilati locuitori ai Ardealului, din multele tricesime (vami pe produpte), din lânâ, lăptarii, casiu (si brândia) miei si din alte produpte; atara de acestea poporulu neunitu mai pôrta si greutatile resboiului că si ceilalti conlocuitori, ba in mesura mai mare că si unulu carele nici intr'o privintia nu este cruciatus; elu inse fara indoiéla ar face si mai multu, déca ar avea vreo sperantia de premiu că de unu indemnus spre virtute si déca delaturandu obstaculele culturei s'ar usiora celu puçinu dela greutatea de a si insestra clerulu dupa cuviintia si in acelu modu, carele s'a observatu si la alte natiuni ale acestui Principatu.

b) In catu pentru sucursulu din casele alodiale memoratu la p. 6 cu scopu de a se imbunatati subsistint'a clerului, denegatu inse sub pretestu, că casele alo-

*) Acest punctu de rugaminte pre catu e de naivu (6-resicumu copilarosu, nevinovatu, simplu, sinceru), pre atatu e de caracterisatoru alu timpului in carele s'a urditu acésta petitiune. Adica repausatulu episcopu nu mai cantă in privint'a casatoriloru amestecate la unu principiu de dreptu si dreptate, ci numai la unu felu de folosu materialu si la 6-resicar comoditate; preste acésta preasf. sa vedea inainte si numai casatorii amestecate intre uniti si neuniti, eara de caputurile cu r. catolici, calvini, uneori si cu unitari, si cu luterani uitase cu totulu; — totodata confunda dreptulu preotului miresei de a cununa, totudeaua elu, cu dorint'a de a se tiené femeia de confesiunea barbatului.

Not'a Traducatorului.

diale ar fi destinate pentru alte scopuri si ca spre acésta s'ar recere invointi'a respeptivelor comunitati, clerulu isi ia voia a reflecta cu supunere, cumuca in fundulu regescu este o datina priimita din vechime, că din cassele alodiale se se incuviintieze si dea fara nici o dificultate nu numai in comunitatile sasesci, si si in cele romanesci sucursurile recerute pentru clădirea ci conservarea bisericelor si a scólelor cumu si pentru platirea dasealilor; apoi scopulu salutariu este totu acela preste totu, séu ca se voru cladi biserici si se voru plati dascali, séu ca se va dota clerulu dupa cuviintia; prin urmare nu se vede nici decumu pentru care cuventu se se ingreune séu toema se se denegi dotarea clerului din casele alodiale, mai vertosu candu aocestu cleru este cu totulu lipsit de altu fondu din care se i se pótá ajutá. De si clerulu sasescu este de aarea inzestratu cu prisosintia, totusi comunitatile sasesci ii deters in mai multe locuri realitati, care pana atunci era proprietati alodiale, precum mori, careiume, moisiore si capitaluri de bani. Adeveratul ca acestu exemplu alu comunitatilor sasesci ar trebui se'lu urmeze si comunitatile romanesci; acestea inse séu pentruca n'au judecatu de ajunsu ori n'au fostu in stare de a judecă resultatale mantuitore care s'ar poté revarsa din cuviintios'a dotare si cultivare a clerului, orica ele in acesta privintia din tóte partile au fostu reu informate, că de'si au fostu provocate intru intielesulu prean. decretu regescu din 21. Noembre 1825 Nru 11543 totusi pana acumu nu s'au invoitu, că se dea ajutoriu din casele alodiale. Desi pentruca in acésta privintia se ieá si ele exemplu dela comunitat sasesci, ar fi că se fia puse la cale prin vreo auctoritate órecare.*)

(Va urma.)

Sibiu, 19. Oct. c. n. 1862. (Scire trista.) Mi liau voilia a aduce la cunosinti'a onoratului publicu romanescu, cumca unu barbatu distinsu din clerulu gr.-cat. si unu filiu alu natiunei nóstre nu este mai multu intre celi vii. Acestu barbatu e Basiliu Kertész, parochu in Ocn'a si protopopu alu Sibiului, carele dupa o bólă indelungata, de unu anu si mai doue luni astadi si dede sufletulu in manule creatoriului seu. Elu servi in cursu de 37 ani bisericiei, clerului, patriei si natiunei sale, dovedi cea mai mare activitate in oficiulu seu si pentru aceea si fü stimatu si pretiuitu de toti stimatori si apretiutorii de meritele publice. Poporanii sei au perduto in repausatulu adeveratul unu parente sufletescu, patri'a unu adeveratul patriotu, si amicu unu amicu dintre celi mai sinceri.

In 21. Oct. remasitiele pamentesci ale acestui preaiubitul nostru confrate si connationalistu, intre ceremoniele cuvenite si demne de unu barbatu meritatu se asiediara la loculu de repausu eternu. Fiaj tierin'a usiora!

Suntemu provocati a publica cele urmatórele:

"Domnule Redactore! Ve rogu se bene voliti a publicá urmatoriulu artieulu in procsimulu numeru alu Gazetei Transilvaniei. Me pasce spemea, că loialitatea Concordiei asemenea-lu va primi in colonele sale.

"Quod differtur non aufertur." D. Joane Axente (Severu) de unu timpu incóce a versatu multu veninu asupra, a nascocitu si propagatu feliurite neadeverate prepusuri in contra mea, io totusi amu tacutu si suferit u resemnatu; totu acelasiu acumu de nou a aflatu dupa anim'a sa cu cale a dă la protocolulu Inclitului Tribunale jud. din Aiudu declaratiunea, cumuca io asi fi defraudat u biserica gr.-cat. din Alb'a-Carolin'a mancandu preste 4000 fl. dela aceeasi, si acé-

*) Este prea adeveratul, ca cea mai de aprope datorintia de a ingrijii pentru inzestrarea preotilor pentruca se pótá trai fara grija storcatóre de sudori si scutiti de o saracia surtatóre de viétia cade asupra respeptivilor poporenii corele gionari si numai in a dou'a linia vine cas'a comunala séu cumu ii dícu pre la noi alodiala, apoi in a treia vistieri'a statutului. Aide toi et Dieu t'aidera, — ajutati tu si Ddieu incauti va ajuta, — este unu proverb francozescu, carele mai vertosu in dilele nóstre merita tóta luareaminte, pentruca elu este cu totulu opusu acelui fatalismu resariténu desperatu, acelei nepasari trandave neapolitane, care omóra si inmormenta generatiunile pe seculi inainte. Cú tóte acestea la unu poporu despoiétu mai de tóte averile sale comunale, lipsit u de averi private, impilatu in mii de moduri, precum a fostu celu romanescu, esirea dintru intunerecu si din umbr'a mortii, cere si mijloce ajutatóre estraordinarie. Intr'aceea acésta materia merita de a fi tractata intr'o carte intréga, eara nu numai in cate q notitia.

Not'a Trad.

sta falsa declaratiune o facu D. Axenti, sci asia sine luce sine cruce, far' de a fi avutu cea mai mica ansa ori macaru pretestu rationabile spre a me aduce inainte că pre Pilatu in Credo, dar D. Axente neci eu atata se indestuli, ci că se mai adauge afflictio afflictionem si că se se plinésca scriptur'a care dice: „Malus homo de malo thesauro profert malum“ me mai tarai si inaintea publicitatei in Nrulu 74 din Gazet'a Transilvani'a in pigmeulu seu articulu titulatu: „De ce au prinsu ungurii pe Axente?“ Quo usque tandem? —

Mai incolo unu m. m. de sorespondinte in Nrulu 65 alu Concordiei se grabesce a me denuncià publicului cetitoriu că io asi nesui se surpu autonomia bisericiei nóstre recurgundu in procesulu meu urdítu inaintea consistoriulu Blasianu la ajutoriulu „strainilor.“ Domnule m. m. „Melius est nullo quam mediocri doctrinae colore tingi!“ Ambéle acestea, sunt destulu de tari provocatiuni catu se parasescu indelunga-mi rabdare si se dau pieptu cu calumniatorii mei, si totusi unele datornice respecturi anca nu me iérta se priimescu provocatiunea, pana ce nu va fi urmatu definitiva sententia in memoratulu meu injuriosu procesu, pe care numai deabolica pasiune l'a sternit u si acișiatu asuprami. — Deci me si rogu onoratului publicu se bine voiésca a-si suspende judecat'a pana la finirea aceluiasi procesu.

Dar' si pana atunci me vedu cu neplacere necesitat u declará serbatoresce, cumuca, precum denunciatiunea facuta asupra mea in Nrulu 74 alu Gazetei, asia si insinuatiunea facuta de m. m. in Nrulu 65 alu Concordiei sunt calumnii tendențiose, si cea de antaia dintre unu funte de care dice scriptur'a: „Sepulchrum patens est guttur eorum, linguis suis dolose agebant, venenum aspidum sub labiis eorum.“

Alba-Julia 4/16. Oct. 1862.

Augustu de Pap m. p.,
protopopu gr.-cat.

Limb'a romana.

De sub cetatea lui Gelu in 22. Oct. 1862. Déca amu tacutu atatu de indelungatu, caus'a n'a fostu, ca dór ne ar merge nu scimu catu de bine, ci pentruca amu totu asteptatu, că dupa atatea lupte si dovedi de leial'a nóstra portare, se fumu casiunati a ne intrerumpe tacerea cu sciri imbucuratórie. Dar' vedeti cumu mai stamu pe aici. Strabunii nostri sau luptatu mai multu pentru limba de catu pentru viétia; limb'a, ea a produsu luminarea, cultur'a, ea a statoritu legi, ea a condusu pe omu la cunoscerea adeveratului Dumnedieu; asia voi referi mai antaiu, cum stamu cu limb'a. Pe aici Domnule atatu in afacerile judiciarie catu si in cele civile comitatense, cu tóte ca au esitu ordinatiuni peste ordinatiuni dela Suveranulu in., totusi fórte puçinu ma in unele locuri nici decatu nu se observéza, tóte protocoile cu romani se ieu mai numai in limb'a magiara, asemenea si decisiunile si resolutiuni totu in aceea; — se mai afla cate unu omu de mai dice catra Domnii dela comitat: Domnule! damu resolutiunea romanesc, ca pentru aceea amu scrisu instanti'a romanesc, că se'mi dai si resolutiunea romanesc, ca am audítu pe preotulu nostra cetindu in Gazeta (—) ca a esitu porunca dela Imperatulu, că si romanulu se pótá scrie in limb'a sa ori si la ce deregatoria, si intru aceiasi limba ei datore si deregatoria ai da respunsulu, Domnulu dela comitat ei díce betului omu, hisszem totu atata-i ori romanesc ori magiaresce, ca totu nu sci ceti. La care ei respusne omulu: Ei, asia Domnule, da eu nu voiescu se aveti mai multu dreptu de catu mine, apoi e si alt'a Domnule, ca de nu sci eu ceti, scie dascalulu nostru si prunculu lui Nicolae, aceia 'mi voru spune mie cuprinsulu resolutiunei, si n'a debui se me ducu in satulu vecinu la unu scriitoriu, care nu ii de natiunea mea, caruia, dieu iti spui, nici ca me incredu. — Apoi se mai afla cate unulu, care dice: Domnule, dór' ne scii limb'a, ca Dumneata efti pentru noi, nu noi pentru Dumneat'a — In obiectulu acesta dupa ordinatiunile mai recente in Ungari'a s'a facutu pasii cuviintiosi, avemu speranta, ca si aici la noi se voru luá mesuri cuviintiose in caus'a limbei. Ce e dreptu, debue se marturisim ca din partea in. r. guberniu inca pana acumu corespondintiele cu maritele ordinariaturi episcopesci au percursu totu numai in limb'a magiara; — acumu inse din fontana sigura amu intielesu, ca atatu maritulu ordinariatu metropolitanu de Alba-Julia, catu si celu episcopescu din Gherla a rogatu pe acelasi in. r. g., că mai multu se bine voiésca anu corespunde cu mai susu laudatele ordinariaturi decat u numai in limb'a cea materna romana — totu asemenea ar porni se faca si officiale protopopesci, si parochiale, precum si comunitatile romane, că se scie fiasce care ce are de observatu. — Avemu inse aceea spe-

rare, ca in. guv, nu va denega drept'a rogare a desu numitoru ordinariaturi si a celor, ce pretindu numai, ce le da legea. (Va urma.)

— In Rapoldulu mare, comit. Hunedórei au arsu in 23. Sept. 75 case cu tóte fructele adunate. Aprinderea se díce a fi casiunata prin jocarea copiilor cu focul. —

A r a d u. (Multiamire publica.)

Comun'a biserică romana din Aradu e inscintiata, ca DD. frati Mocioni la cladirea bisericei ortodoxe or daruitu 1000 fl. v. a. Pentru acésta binefacere simtiendu se cu atata mai multu datore cu multumire, ca scie si alte multe si mari sacrificie, care in folosulu natiunei intregi or binevolitu a pune; deci in siedint'a din 17/29. Sept. a. 1862 Nrulu 16 a determinat se li se aduca acésta multiamire publica in numele comunei.

Presiedintele Joane Arcosiu.

„Conc.“ serie: In díilele aceste bravulu jude primariu din distr. Cetatii de Pétra si cunoscutulu ablegatu D. Vasiliu Buteanu au petrecutu in giurulu nostru eu prilegiulu calatoriei sale la Vien'a, unde plecase că impoteritulu comunitatii de Farcasi'a in comitatulu Satumariului intr'o causa de comasatiune inceputa inca la 1841 si neincheiata neci pana astazi pentru cuventulu ca domnii pamenteni, camu 40 de boeri cei mai multi cate cu siepte pruni voru se reduca la sapa de lemn pre 150 de tiereni, pretindiendu a luá dela comunitate mai multu de 900 falci pamentu. Tierenii perdure caus'a parte pentru ca judecatori'a cea d'antaia fusese scaunulu domnescu!! parte si mai vertosu ca actele achise la procesu au fostu false si advacatulu ómenilor care neci nu scie se vorbescu cu tierenii rom. in limb'a loru, nu vrù séu nu sciú se descopere acele falsificate. Atatu D. impoterit, catu si tieranulu depusat la cancelari'a de curte gasira la loculu respectiv multa iubire de dreptate si luara asecurare a se decide caus'a spre multumirea bietiloru ómeni, cari remanendu fara o palma de pamentu ar deveni sareina pentru guvern.

Chronică esterna.

ITALIA. Turinu, 27. Oct. Unu decretu alu regelui convoca parlamentulu pentru 18 Noembre. Italia se afla in aceasi pusetiune, in care stete Grecia, dela domolirea si capitularea insurectiunei din Nauplia, si nimene nu poate sci, că ce politica va mai joca Ratazzi cu regele. Toti astépta adunarea parlamentului si se pare, ca acumu si aici va reesi unu conflictu mare intre cabinetu cu adunarea nationala.

FRANCI'A. Indata dupa primirea scirei despre revolutiunea grecésca, incepura a porni mesurele pentru trimiterea corabieloru de resbelu ale Franciei; si dela Tulon a si plecatu escadra cu repediune la Grecia. Fiindca capulu revolutiunei din Boniti'a a emis si o provocare catra poporu, că se saie la arme in contra turcilor, aceea audiendu turcii postara indata la Arta o divisiune, că se respinga incercarile.

Parisu. Numele principelui Leuchtenberg este mestecat si sta in coneysiune cu miscarea elina. „France“ diurnalulu ofioialu mai serie, ca in Atina se suscrie o adresa catra grecii din insulele ionice, că se céra acumu impreunarea loru cu mam'a loru Grecia.

In GERMANIA la Frankfurtu se tienù in 28. adunarea germaniloru; că la 600 fura partasi la adunare si s'a primitu o programa pentru reforma federatiunei asia' ca fiacarui statu sei fia deschisa calca a remané in federatiune; putere esecutiva concentrata si colegiala precum si o representatiune nationale spre a inainta pusetiunea de putere, de fericire si libertate a Germaniei.

GRECIA. „Diurnalulu de Bavaria“ serie, ca revolutiunea esi mai antaiu in Boniti'a, si generalulu Grivas fu in frunte, apoi Bulgaris fost senatoru si ministru si Kanaris, care era provocatul a compune unu nou ministeriu fora succesu. Asia personalitatile cele de frunte au condusu revolutiunea fora sange. Regele si regin'a mersera la Peloponesu si tractara de acolo cu regimulu provisoriu constituitu in Atena. Solii puteriloru pornira se mérga la regele; regele n'a abdisu de buna vóia, ci silitu, vedienduse singuru că cucu. Partitele nu se unira intru alegerea unui monarcu, unele vréa pe principale Alfred din Anglia alte pe ducele Leuchtemberg, si in urma remase republica. Gubernulu provisoriu pentru provincia Patras emise indata la 20 prochiamatiune, declarandu ca pe

temeiulu incredintiatei plenipotintie de catra poporu si armata a luatu gubernarea; gratuléza natiunei pentru returnatur'a de statu, la care luá parte tóta natiunea si o provoca la ordine siliniste, ca o adunare nationala va decide că suverana asupra sortii ei viitorie.

Soiri dela Triestu din 27. Oct. dicu, ca regele Oto era in 25. in sinulu de mare Salamis, si ca n'ar fi abdisu tronulu. In 23. gubernulu prov. in frunte Bulgaris tracta cu regele, care 'si reservă celu pucinu dreptulu ereditariu pe tronu, inse i se pretinse lepadarea de tronu neconditionatu. Corpulu diplomaticu s'ar fi dusu la regele si iar fi datu svadu, că se nu faca vreo concesiune revolutiunei, si anumitu Sir Edward L. Bulver, solulu anglu, care fu cu regele, apromise ajutoriulu celu mai energic dinastiei, numai se nu faca concesiuni. In adeveru se si afla o escadra englesca forte numerosa in apele Greciei, si flot'a francesa inca se apropiá. — Regele si regin'a pornira din Corfu la Triestu.

Diurnalele angle, „Taíms“, „Daily News“, „Advertiser“ dau dreptu greciloru asi alege gubernulu si alegerea va trebui se fia primita de catra Europa. Principiulu neintrevanitunei trebue se se pastreze si aici, dicu ele.

„Morning Post“ diurn. lui Palmerstonu inse descoperere, ca Ratazzi apromisese lui Garibaldi ajutoriul din partea gubernului, deca se va pune in capulu revolutiunei din Grecia, inse Garibaldi vru mai antaiu a merge la Rom'a. Cu tóte acestea revolutiunea din Grecia e sutinita din afara, pentruca gubernulu prov. tientéza la resboiu in afara, incuragiatusu inimicu vechiu alu Turciei, dar' Anglia are interesu a susutiené intregitatea Turciei.“

Din aceste se poate conchide, ca republica grecésca e amenintiata de puterile, cari vreau a sustine intregitatea Turciei, si sprijinulu ilu are in Rusia pana unde li se voru potrivi perspectivele. Póte ca pe crescintii din Turcia ceea-lalta inca i voru ajuta impregiurarile a se rescula si atunci numai odata vomu vedé, ca Turcia se afla in dog'a destramare. Caus'a orientului deci earasi a devenit la actiune si fiindca, comitetulu lui Garibaldi facuse mai nainte unu arangementu cu grecii, cine scie, ce mai poate aduce timpulu. —

Resboiu in America inca dura. In lupta dela Kenkuti decurundu ear' invinsa unionistii, luandu 1000 prinsi. Confederatii insurgenti se retraseră. Mórtea loru va fi prochiamarea lui Lincoln, ca sclavi'a va inceta dela 1. Januariu, in contra careia confederatii decretara anatemă.

TIÉRA ROMANÉSCA.

Bucuresci, 20. Oct. 1862. Inalt'a curte a intratu in cele din urma díile in procesulu fostului ministeriu Iepureanu, pe care reau'a-vointia sistematica a adunarii ceruse, anulu trecutu prin votulu ei a se da in judecata.

In urm'a desvinovatirii ce a rezultat D. generalu Florescu, unulu din membrii aceluia ministeriu, a reluatu portofoliulu resbelului, incredintiatu pana acumu principelui Ioanu Ghica, fiul fostului Domnu alu Moldaviei; ear' acestu din urma este acumu ihsarcinatu cu departementulu trebilor straine, inlocuindu pe D. principele Cantacuzino, carele ramane definitivu ihsarcinatu cu ministerulu finançelor, pe care lu gera (pórtă) provisoriu.

Acésta schiambare nu va modifica intru nimica linea politica urmata de acestu cabinetu, carele se bucura, dupa cum este scintu, de tóta incredere in altimii sale princepelui Cuză. Ne aducem aminte in ce triste impregiurari cea mai mare parte a membrilor ce'lui compunu, fura chiamati la guvern. Mórtea violenta a presiedintelui consiliului ingrosise asia de multu pe ómenii estremei drepte in catu cu tóta intentiunea principelui de a forma cabinetulu sea din elementele maioritatii parlamentare, ómenii dreptei, cari alcătuesc mai esclusivu acésta maioritate, au respunsu print'rnu refusu formalu la propunerile inaltimii sale, care atunci se gasi in pozitii de a face apelu la ómeni, cari se supunu mai bine la inspiratiunile patriotismului loru, de catu la consiliurile egoistice ale unei prudentie vulgare séu ale unei panice puçinu doveditóre.

Inaltimea sa nu a avut ocazie se se caiésca de alegerea sa: De la venirea lui la putere, nouulu ministeriu comunicandu trebilor o impulsione cu totulu neusitata, a facutu, pe calea unei reorganisatii nedispensabile, progresele cele mai seriose intr'o tiéra, unde erau din nenorocire obicitu pana acumu a vedé parola se aiba cea mai mare importantia in paguba actiunei impeditate prin lupte de partite si

prin preocupatii de unu ordinu esclusiv politici. Faptele au remblasatu momentaneu discursurile. Nimeni nu se plange de acésta.

Principele Cantacuzino dandu exemplulu unei activitatii neobosite, unita cu seriosele calitati, cari facu pe omulu de statu, dupa ce a lasatu in ministeriulu trebiloru straine urme memorabile despre scurtulu seu pasagiu, urmăza, in unire cu membrii misiunei franceze, orendumti pentru acésta, a pune in finançele statului unu ordinu, a carui lipsa se simtiea cu crudime.

Astazi, candu inaltimdea sa Domnitorulu numai simte bun'a s'a vointia paralisata de improvviri staruitore, incungiu-ratu de ómeni decisi a veni in ajutorulu intentiunilor sale, inaltimdea sa ia, in trebi, partea cea mai activa, cere socotela cu deamanuntulu despre amanuntele privitor la densele, si prin prestigialu unui inaltu esemplu, prin presintia sa staruitorie la consiliele ministrilor, da mersului lucrurilor impulsuinea regula, care le face se ia unu resultatu fericie.

Óre-cari mesuri de o drépta severitate au comunicatu mai cu séma puterei autoritatea, din care resulta forçia.

Unulu din faptele recente, care a avutu mai mare resu-netu in tiéra, este, fara indoiéla, mesur'a in virtutea careia principele Grigorie Bibescu-Brancoveanu s'a vediutu departatul de guvernul dela gestiunea (administrarea) stabilimentelor díse: Fondatiuni Brancovenesci. Cevasi in privintia acésta:

Abusandu de influenti'a ce'i dà ocnpatiunea austriaca, principele Grigorie Bibescu, sub pretestulu nascocitu, ca erá descendinte alu fondatorilor díselor stabilimente, isbutise pe la 1857 se puna man'a pe administratiunea loru: Dispunea, fara controla, de venituri, urcanduse acestea la unu milionu de franci aprópe, numiea in posturi, adresá d'adreptulu injunctiuni peremptorie tribunalelor si administratiilor, si nu tientea la nimieu mai pucinu decatu a forma unu altu statu in statu; atunci mai cu séma, candu ultimii Brancoveni, morti fara descendinti, dupa cumu publicamente este cunoscutu, nu esercitau de catu celu multu unu simplu dreptu de surveghiere asupra acestoru bunuri, cari se administrau mai nainte de catra Egumenii respectivi cu controlulu statului.

Invitatul fiindu a produce titluri de sprijinirea pretensiunilor sale celor escesive asupra acestoru bunuri, supuse că si tóte celealte de asemenea natura, la supraveghierea autoritatii, pretinsulu descendinte alu Brancovenilor, alu caroru nume pórta abusivamente, dupa cumu resulta din fapte bine constatare, s'a vediutu in neputintia de a se conforma cu invitati'a guvernului, carele luandu atunci mesurile ce'i dictádatoria s'a, a procedat la asimilarea díselor bunuri cu celealte bunuri monastiresci pamantene.

Adunarea, care se va convoca in sesiune estraordinaria, la 4. Noembre, indata ce se va deschide, va ave se voteze noulu bugetu; compusa, dupa cumu este sciutu, de elemente ostile puterei, ar fi óre-cum indrasnetiu de a pretinde, ca se va decide in fine la acestu votu ce'l refusa de patru ani toturor ministerielor fara distinctiune de nuancie.

Este de credintu, ca inspirata de partit'a Bibescu, a caruia influentia este manifesta in sinulu majoritatii, camer'a va face o arma din legea rurala, pe care in sa a fostu silitu, se refuse a o sanctiona din caus'a dispositiunilor sale concepute astufeliu, in catu se nemultumésoa de o potiva ambele partite interesate.

Care va fi atitudinea guvernului in. sale in presintia unei majoratati factiose, care -- dupa ce a demonstrat, candu se afla la putere, neprudentia sa administrativa, si in cele din urma de frica a refusatu guvernulu, pe care (in dorintia s'a de a se conforma scrupulosu cu cerintiele constitutionale) In. sa ii oferă, -- pare ca se pregatesce, in gelos'a sa neputintia, a continua conflictele neintielepte, pe care nici unu pretestu nu le justifica si care dau banuiéla ca'si impunu datoria de a impinge, tiér'a pe calea cea mai nenorocita?

Fara a voi se prejudecamu asupra dispusetiunilor ce guvernulu va adopta, in aceste imprejurari critice, se pote lesne convinge cineva, ca va gasi in inspiratiunile patriotismului seu luminatu midiulcele de a face se inceteze odata pentru totud'auna aceste tendintie turburatore, si ca tare in consciintia sa, va continua a merge cu unu pasu siguru impreuna cu nati'a, care'l insociesce, pe calea ce'si a insegnatul, fara a se preocupa altufelu de a displacé la nisice partite, care prin eficacitatea pernicioasa a silintielor loru, au probat de ce se putea momentaneu teme cineva, dar' care nu au lasatu se se diaréscă de locu cea ce se putea spera.

Nr. 248.

P U B L I C A T I U N E .

In urmarea conciliosului adusu in siedint'a comitetului Asociatiunei, tienuta in 2. Septembre a. c. §. 90 prin care se desige, că anulu activitatii comitetului si a cancelariei Asociatiunei, se se incépa totudeun'a cu 1-a Ianuariu c. n., si in legatura cu decisionea comitetului copresa in §. 97 prin carea se statoresce, că celi, cari au platit tac'a de membrii ordinari pre cele 14 luni adeca: dela 1-a Noembre 1861 pana 31. Decembrie 1862, se se considere membrii ordinari pre a. 1862; er' cari voru remané membrii ordinari si pre a. 1863 se platésca tac'a prescrisa prin § 6 seau capitalul corespondiatoru odata pentru totudeun'a, dela 1-a Ianuariu n. inainte: subscrisulu comitetu in conglasuire si cu conclusulu seu adusu in siedint'a din 8. Octobre a. c. se semte indetoratu a provocá prin acest'a pre toti D. D. Colectori ai Asociatiunei, că respectivilor membrii ordinari, se binevoiesca a face cunoscute susu-amentitele decisiuni, nevolienduse totu deodata a tiené in evidencia numele respectivilor membrii contributiori.

Din Siedint'a Comitetului Asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tienuta in 8. Octobre 1862,

Br. S i a g u n a,
Presedinte.

Ioan Rusu m. p., secretariu secundariu.

Publicatiune de concursu

pentru doua premii de maisterii profesionisti.

Dupace on. Adunare generala a Asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu in siedint'a sa III-a din a. c. prin articolu VII. a incuvintiatu a se da din fondulu asociatiunei doua premii de cate 100 v. a. la doi tineri romani din clas'a profesionistilor (meserisilor) destoinici a lucra că maisteri, subscrisulu comitetu publica acestu concursu pe lenga urmatorele conditiuni:

1) Concurrentii la aceste doua premii trebuie se fia inviatu vre una din aici insemnatele siese profesiuni adica, de Zidaru (murari), bardasi (lemnari, dulgheri), mesarl (alias templari) fauri (caoci), — lacatusi, rotari, că unele din cele de antea trebuintia.

2. Se alature lenga petitiunea loru: a) carte de botesu, b) testimoniu scolasticu celu puçinu de trei clase elementare si de art'a de semnului incai pe atata, pre catu se cere la meser'a loru, c) testimoniu despre invatiarea respectivei profesiuni, din care se se cunoscă invederatu, cumuca aru poté fi in stare de asi porta profesiunea si a conduce o lucratoria (Werkstatt, Atelier) spre indestularea publicului, d) adeverint'a despre o purtare morală in tota privintia cuviósa seu dela parochula respectivu seu dela deregatori'a publica (oficiolatu, magistrato). Terminulu concursului se desige pe 31 Maiu 1863.

Rugamintea provedita cu mai susu semnatele documente este a se adresá la Sibiu catra

Comitetulu asociatiunei pentru inaintarea literaturei si a culturei poporului romanu.

Sibiu, 4. Septembre 1862.

INSCIINTIARE.

La Gras, Barth & Comp. in Breslau a esit u brosiura, care cuprinde mai multe sute atestaturi despre

Sirupu de peptu,

care se apróba de mai multe fisicate, unu mediulocu pentru orice tuse vechia, pentru durere de peptu, ragusial'a de ani, greutate in gatu, plumin'a balosa, care intr'u casuri forte numerose, au liseratul celu mat mulumitoru resultatu.

Acestu Sirupu lucrédia indata dupa intrebuintiarea d'anteiu avangiosu binefacatoriu, mai virtuosu la tuse convulsiva si tuse magaresca, ajuta scoterea flegmei cei lipice inecaciósa, alina iritamintul in gutlegiu si depar-tedia in scurtu timpu ori care macaru catu de infocata chiaru si tusea de epica si scupatur'a de sange.

Pentru BRASIOVU am datu D-lui **S. P. Maillatu** uniculu depositoriu.

Pretiulu unei $\frac{1}{4}$ butelia 1 fior. in sunatori.

" " $\frac{1}{2}$ " 2
G. A. W. Mayer in Breslau. (Prusi'a.

Cursurile la bursa in 31. Octombrie 1862 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl 84 cr. v. a
Augsburg	—	—	121 " 75 "
London	—	—	122 " 50 "
Imprumutulu nationalu	—	—	81 " 80 "
Obligatiile metalice vechi de 5 %	—	—	70 " 75 "
Actiile bancului	—	—	778 " — "
" creditului	—	—	220 " 80 "